

DELO

glasilo KPI za slovensko narodno manjšino

Leto XXV. - Štev. 10 (812)

T R S T - 13. junija 1973

50 lir

Volite komuniste!

Pod pritiskom ljudskih množic in antifašistov je Andreotti razpustil svojo vlado in odstopil. Odprta je vladna kriza. V tem trenutku bomo glasovali in pokazali vsej republiki novo smer. Slovenci v Furlaniji-Juljski krajini zahtevamo odločno antifašistično vlado, ki naj izvaja reforme. Kajti samo v naprednem vzdušju je možna tudi rešitev naših odprtih manjšinskih vprašanj.

V nedeljo moramo premakniti politično os v deželi bolj proti levi. Samo tako bomo Slovenci imeli v prihodnji mandatni dobi večjo posredno in neposredno težo in vpliv. Rezultati volitev v Dolini Aosta, kjer uživajo Francozi enakopravnost po zaslugi naprednih deželnihih vlad, so dokaz, da je tudi pri nas možna druga pot.

Jamstvo za kakovostno politično spremembo pa je samo v okrepitevi političnega vpliva komunistov.

Nastop Tržaškega partizanskega pevskega zbora na prazniku našega tiska na Opčinah
Velika množica je pevce navdušeno pozdravila

Tovariš Berlinguer o pravicah Slovencev

Na osrednjem volilnem shodu, ki je bil v Trstu, v torek, 12. t.m., je generalni tajnik KPI tovariš Enrico Berlinguer med drugim poudaril naslednje:

«V novem ozračju je treba sprejeti ukrepe, da se bodo na organski način reševala vprašanja slovenske narodnostne manjšine.

Vi poznate obveznosti in doslednost, s katero je naša partija zastavila to vprašanje, ki je osnovno za deželo in demokracijo v Italiji. Sedaj to vprašanje ponovno odločno zastavljamo kot vprašanje, s katerim se mora takoj organsko ukvarjati bodoča vlada.

Treba je opustiti teorijo postopnosti, ki je do sedaj služila vladnim strankam za kritje inercije in pomanjkanja politične volje, da se izvede ustavno določilo in statut dežele.

Dokončno je treba premostiti pogoje, zaradi katerih še vedno obstajajo diskriminacije med državljani znotraj dežele, med pokrajinami, in s katerimi prihaja do nesprejemljivih razlik in ravnanj.

Treba je zagotoviti enakost pravic in možnost vsestranskega razvoja na vseh področjih za slovensko narodnostno manjšino, ki živi v Furlaniji-Juljski krajini».

(Ko je tov. Berlinguer govoril o pravicah Slovencev ga je množica dvakrat prekinila z aplavzom).

Glas proti fašizmu - glas za KPI

17. junija bomo glasovali že tretjič v roku pičlega leta. In vendar ne gre za to, da bi mehanično ponovili svoj prejšnji glas, češ «saj se ni nič spremenilo». Nasprotno: koliko je novih stvari tako v vsedržavni, kot v krajevni politiki.

Predvsem razpad politike desnega centra, ki odpira nove perspektive v Rimu, a tudi v Trstu. Če je zadnje leto potekalo v znamenju političnega «dualizma» ko je v Rimu bila vlada desnega centra in v Trstu deželna vlada leve sredine (in glej čudo: med njima ni bilo občutnih sporov), bodo brez dvoma prihodnja leta označevale razprave in poskusi naprednejše politične usmeritve. V kolikšni meri se bo to zgodilo? To je odvisno od volilcev. Zavedati se moramo, da je glas za stranke, ki sestavljajo koaliciji leve ali desne sredine (v obeh vedrijo demokristjani kot najmočnejša stranka) — za DC, PSI, PSDI, PRI, «Slovensko skupnost» ali PLI — v bistvu glas, da se stvari ne spremenijo v nobeni smeri.

Kdor bo prihodnjo nedeljo prekrizal znak ene izmed teh strank, bo v bistvu napisal na glasovnico: «Naj ostane pri starem!».

Stvari je torej treba spremeniti. Dati sunek sedanji družbi in pogoniti motor napredka. Stvari pa se lahko spremenijo (tega ne smemo skrivati) v dve smeri. Če bo na glasovnih pridobila fašistična MSI — Destra Nazionale, bo Furlanija — Julijska krajina s svojim rezultatom vplivala na ves razvoj v državi v reakcionarnem smislu, še bolj na desno. Tako kot pred tremi leti deželne volitve na Siciliji, ko so se voditelji DC prepričali, da je zanje edina odprta pot — na desno.

To je torej eden izmed prvih razlogov, ki narekuje volivcem dolžnost, da z glasom za KPI okrepijo levo opozicijo in pripomorejo k preusmeritvi političnega življenja, da se bo vladna kriza spremenila v zdravilni pretres družbe: reforme, antifašizem, demokratične avtonomije, večjo moč delavskega razreda in njegovih organizacij.

Ni treba posebej poudarjati, da je komunistična partija slej ko prej hrbtenica antifašistične fronte vseh demokratov, da je sila, ki združuje in mimo katere ni antifašizma, ni demokracije, ni napredka. To razumejo danes v Italiji in v naših krajih vsi.

«Kaj bi bilo, če bi v Italiji ne bilo močne komunistične partije?»

Koliko državljanov si je postavilo to vprašanje! In vemo, kakšen je odgovor: verjetno bi brez komunistov bili v pogojih polkovniške Grčije ali reakcionarne Portugalske.

Se tega zavedajo vsi slovenski volivci? Se tega zavedajo tudi volivci, ki občasno oddajajo svoj glas «Slovenski skupnosti»?

Komunisti jim ne vsiljujemo svoje ideologije in svojega programa poti v socializem. Vabimo pa vsakega volilca k razmišljanju, da ne bo zapravil svojega glasu.

17. junija je glas, oddan za manjše, šibke ali notranje diferencirane politične skupine, glas oddan v prazno. Neučinkovit.

Ko že govorimo o «Slovenski skupnosti» moramo njene volilce povabiti, naj razmišljajo še o drugem dogodku: na zidovih po Tržaškem in Goriškem (ne pa v Benečiji, kjer se SSL ne predstavlja) smo opazili veliko lepakov, v katerih je poziv Slovencev k protifašistični budnosti.

Naj povemo iskreno. To, antifašistično stališče «Slovenske skupnosti» nas zadovoljuje. Kajti upamo, da pomeni to začetek konca neke dvoumne politike te slovenske meščanske stranke, ki še ni obračunala v svojih vrstah z ostanki proslulega kolaboracionizma iz časov fašistične in nemške okupacije v «ljubljski provinci» in na Gorenjskem. Kdaj bo, ta obračun?

In še. **Antifašizem ni parola, za**

katero se lahko skrivata hinavstvo in zapeljivi namen: antifašizem je demokratična izbira, ki narekuje tudi dolžnosti zvestobe idealom narodno-osvobodilne vojne in odporništva.

Če «Slovenska skupnost», oziroma njeni voditelji (za volivce nimamo dvomov) zares mislijo antifašistično, tedaj naj javno obsodijo pisanje «Katoliškega glasa», ki je še danes glasilo protijugoslovanskih in klerofašističnih teženj.

Naj spremenijo način pisanja «Mladike», ki je še danes daleč od pristnega antifašizma.

Kajti antifašizem, zvestoba partizanskemu gibanju, pomeni sprejemati vse, kar je partizanstvo pomenilo. Včeraj in danes. Tudi za Alžirijo in Vietnam! V «Mladiki» in «Katoliškem glasu» pa smo prepogosto brali članke, ki so zveneli opravičilo okupatorjem in obsodbo «komunistov». Banditi in komunisti (hvala) pa so partizani bili vedno za vse okupatorje in njihove zaveznike

Naj pozabimo, kako je slovenska radijska postaja (v kateri vedri «Slov. skupnost») psovala vietnamske partizane? Tako, kakor druge postaje RAI niso delale nikoli!

Da, dragi prijatelji. Vse to je antifašizem. In ne samo parola. Ne sklicevanje na upore naših kmetov proti knezom in cerkveni gosposki.

Antifašizem pa je tudi demokratično zavezništvo odporništva: zveza in demokratično razumevanje

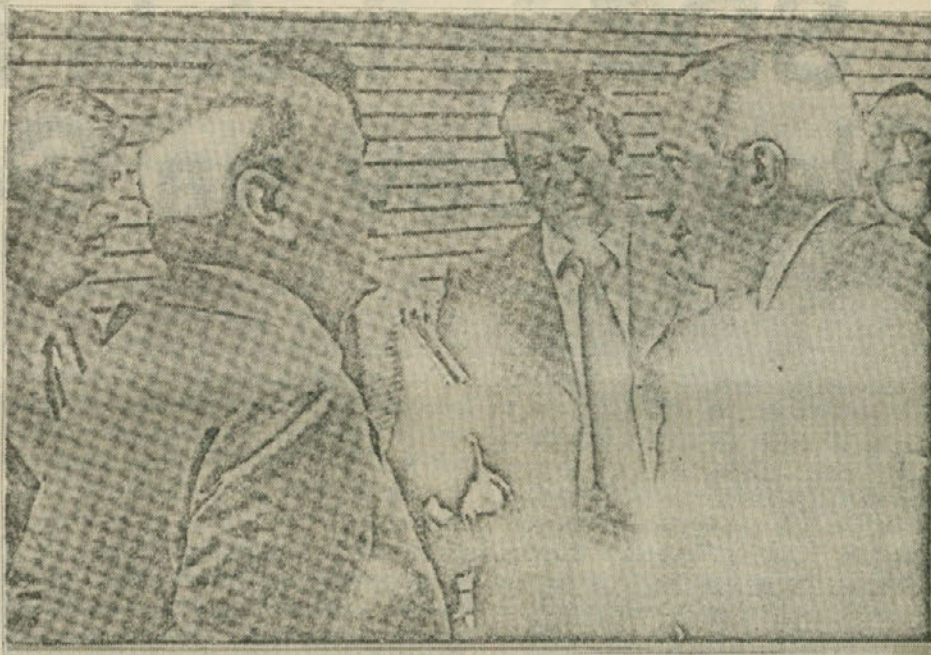

med komunisti, socialisti in katoliki. Tudi tega «Slovenska skupnost» ne sme pozabiti. In ne smejo pozabiti njeni volivci.

Kot pred tridesetimi in več leti, smo komunisti jedro antifašističnega gibanja. V Jugoslaviji, zasedenem delu Rusije, na Češkem, Poljskem, v Franciji in Italiji smo prav komunisti dvignili rdeče in narodne zastave boja proti nemškemu okupatorju. Sredi zasužnjene Evrope je v rokah komunistov vihrala zastava svobode, porok zmage in neodvisnosti evropskih narodov.

V trenutkih, ko je bil ukaz boriti se proti nacifašizmu, so se ljudje, demokrati združili ob komunistih. Tudi danes je strnjenost pogoj antifašistične budnosti. Volitve so samo etapa boja, ena izmed antifašističnih bitk.

Slovinci vemo, kaj pomeni tudi za nas KPI. Še iz prve povojne dobe je naš narod videl v komunistični partiji najtrdnjšo oporo, organizirano delavsko avangardo Slovencev in Italijanov, ki so se borili za skupne cilje.

Gorjuša slika prikazuje srečanje med predstavniki Slovenske demokratske zveze v Gorici in predsednikom vlade. Na fotografiji so predsednik Giulio Andreotti in člani delegacije SDZ Marijan Terpin, dr. Andrej Bratuž, dr. Avgust Šfillgoj in dr. Damijan Paulin. Predsednik vlade je slovenskim predstavnikom zagotovil, da obstaja politična volja za rešitev glavnih problemov slovenske manjšine. «Katoliški glas» (1972)

«Slovenska skupnost» blagoslavlja Andreottija

Pred dobrim letom dni. Parlamentarne volitve so se bližale, Slovenci smo se pripravljali na izvolitev svojega poslanca, tovariša Škerka. V vseh vaseh so potekala zborovanja, govorili smo o vprašanih zaščitah manjšine, katere porok in jamstvo je tudi dejstvo, da sedi v močni komunistični poslanski skupini slovenski predstavnik.

Prav tedaj pa je «Slov. skupnost» preko svoje najmočnejše struje SLG pozvala svoje volilce, naj oddajo v Trstu in Gorici svoj glas za Krščansko demokracijo.

Da bi svoje ljudi še bolj prepričala (rezultati so danes na dlani) je voditelj «Slov. skupnosti» prešinila dobra zamisel. Ko je predsednik desničarsko sredinske vlade posl. Giulio Andreotti prispel v Trst, so se mu voditelji SSL šli poklonit. Najprej v Trstu, nato v Gorici, kjer so se pogovarjali kar na cesti.

Obkrat so časopisi «skupnosti» pisali o tem, kako vljuden, kako priden, kako simpatičen, kako de-

mokrat in prijatelj Slovencev je... tale Andreotti.

S tem je vodstvo «Slov. skupnosti», ki je formalno članica koalicije leve sredine, v resnici pa njeno desno krilo, pristavila svoj lonček k desnemu centru. Bogve, stvari bi se lahko spremenile, pa je že bila pripravljena na prepeljičji skok... v desno. Z upanjem, da bo tudi tam topel stolček zanj, zraven liberalcev.

«Slov. skupnost» je tedaj razjezila celo nekatere voditelje DC, ki jim (nekaterim v Trstu) ni dišal preokret v Rimu. Nič. Dala je zaupnico Andreottiju, kar tako na slepo.

Da Andreotti ni naredil nič za Slovence, je verjetno znano. Sploh se ni spomnil na še tako meglene obveze svojega predhodnika in najtesnejšega prijatelja (skupaj vodita strujo «Primavera») Emilia Colomba.

Zakaj se Andreotti ni spomnil Slovencev? Ni tajnost. Dobro leto dni se je njegova vlada bala zameriti tihim zaveznikom - fašistom.

MSI je večkrat glasovala za njegovo vlado. Tudi to vedo volivci.

Mislili smo, da je poklon voditeljev «Slov. skupnosti» Andreottiju bil le slučajna poteza, pomota. Skratka, da tedaj niso vedeli, v kakšno smer bo šla ta vlada.

Kaj še! Jeseni, ko je vsej Italiji bila jasna fiziognomija in so se delavci, tudi slovenski, pripravljali na sindikalni spopad z gospodarji in vlado, je delegacija voditeljev «Slov. skupnosti» še enkrat šla na romanje k ministru, tokrat k Fiorentinu Sullu, zvestemu poborniku desnega centra.

Še drugič je «Slov. skupnost» požegnala rimsko vlado, od katere ni prejela niti drobtinice...

Tako opozarjamo volilce, ki so pred nekaj meseci še zaupali svoj glas znaku lipove vejice. Vedite: glas za kandidate «Slov. skupnosti» pomeni zaupnico desničarski koaliciji Andreottija in Sulle. Je, skratka, hipoteka, za katero mora nositi odgovornost vsak izmed volilcev.

Zmota je nepopravljiva.

SDZ je izdala interese Slovencev na Goriškem

Goriška SDZ — zlasti v Štandrežu — razvija svojo volilno kampanjo v znamenju nasprotovanja razlaščenju zemljišč, izvajanju goriškega regulacijskega načrta in področnih načrtov v zvezi z zakonom šte. 167 (t.j. zakonom o ljudskih gradnjah).

Gre za demagoško volilno kampanjo, s katero bi SDZ rada prikrla veliko odgovornost, ki jo ima skupaj z drugimi strankami levega centra za to, kar se je zgodilo (in kar se bo še zgodilo) v Štandrežu. Gre za pravcato izdajstvo interesov Slovencev.

Dokumenti jasno govore

Dokumenti, ki jih imamo na razpolago, jasno kažejo, da gre za izdajstvo, o katerem se mora govoriti!

Ce hočemo bolje razumeti to, kar se danes dogaja, se moramo nujno ozreti v preteklost.

O vprašanih, ki so v zvezi z regulacijskim načrtom, gradbenim programom in gradbenimi načrti, se je v Gorici začelo govoriti že v začetku 1960.

Ko je bil sprejet zakon šte. 167 o ljudskih gradnjah je demokristjanska občinska uprava v Gorici izbrala tri področja za urbanizacijo: Štandrež, Podturn (Sv. Rok) in del Ločnika. Menila je, da je treba vinkulirati zemljišča na omenjenih treh področjih.

Toda zakon pravi, da občina lahko sprejme področne načrte šele po spremembi regulacijskega načrta. Tega načrta pa Gorica takrat še ni imela. Za apliciranje zakona 167 brez regulacijskega načrta je obstajala samo še ena pot, to je sprejem «gradbenega programa» (ta program je v bistvu splošen regulacijski načrt le da ni podrobno izdelan). Demokristjanska občinska uprava je ubrala to pot. Dne 12. oktobra 1964 je občinskemu svetu predložila v odobritev tri področne načrte. Med temi je bil tudi štandreški načrt. Hkrati je predložila tudi «gradbeni program», ki je predvideval ustanovitev industrijskega področja med Štandrežem in Sovodnjami. Vsi ti načrti so bili odobreni z glasovi demokristjanov in fašistov! SDZ je tedaj glasovala proti.

Nekaj dni po tem dogodku je bil v Štandrežu ustanovljen enotni odbor proti omenjenim načrtom. V tem odboru so bili tudi: odvetnik Sfiligoj

(SDZ), odvetnik Sanzin (PSI) in odvetnik Batello (KPI). Začela se je vrsta akcij in manifestacij. Prišlo je tudi do hrupne manifestacije s traktorji po goriškem mestnem središču. 83 kmetov iz Štandreža je vložilo priziv. Priziv je vložila tudi KPI in podpisal ga je tedanji tajnik goriške federacije tov. Menichino. Priziv KPI je podpiral opozicijo načrtu za Štandrež. Temu načrtu je nasprotoval iz dveh razlogov: prvič, zaradi etničnega značaja Štandreža (načrt spreminja slovenski značaj kraja) in drugič, zaradi ekonomskega značaja (štandreško vrtnarstvo je treba ovrednotiti in ne uničiti). Prizivi so bili zavrnjeni z glasovi demokristjanov in fašistov.

Boj se je vseeno nadaljeval. Toda, žal, bližal se je že prvi preokret. Dva meseca zatem, to je v času, ko se je delegacija štandreških kmetov v spremstvu dveh parlamentarcev odpravljala k ministru Manciniju v Rim, sta občinska svetovalca Zuliani (PSI) in Candussi (PSDI) predložila resolucijo o regulacijskem načrtu, ki ga je medtem že izdelal arhitekt Piccinato in ki ni vseboval nobene novosti, saj je določal, da bo industrijsko področje nastalo med Štandrežem in Sovodnjami in da bo Štandrež vključen v mesto.

Predstavniki socialistov in socialdemokratov so tedaj izjavili, da je načrt «veljaven», predlagali pa so, naj bi ga odobrili v novi mandatni dobi (občinske volitve so bile pred vrati). Predložena resolucija je bila sprejeta. Zanj so glasovali predstavniki DC, PSI in PSDI. KPI in SDZ sta glasovali proti.

V zvrstitvi v korist Štandreža je prišlo do drugega izdajstva in SDZ je kmalu zatem storila svoje.

Zakaj je do tega prišlo?

Zakaj je do tega prišlo? Zato, ker je že bilo določeno, da bo po upravnih volitvah tudi v Gorici formiran levi center.

In res, po volitvah so v novo občinsko upravo pristopili tudi socialdemokrati in socialisti. Skupaj z njimi je v upravo vstopil tudi predstavnik SDZ, odvetnik Sfiligoj. To se je zgodilo dne 20. septembra 1965. Dne 5. julija 1966 je občinski svet odobril regulacijski načrt tak kot je bil. Za odobritev so gla-

savole vse stranke levega centra in seveda tudi SDZ!

Danes SDZ nasprotuje zakonu 865 (zakonu o ljudskih gradnjah). Na ta zakon zvrta krivdo za to, kar se danes dogaja. Nasprotovanje temu zakonu, kateremu nasprotujejo tudi fašisti, je izraz reakcionarstva.

Stališče komunistov

Prvaki «Slovenske liste» dobro vedo, da obstaja možnost uspešnega boja za zaščito interesov prebivalcev Štandreža. Boriti se je treba za revizijo regulacijskega načrta. Komunisti zagovarjajo to stališče.

Novi, revidiran, regulacijski načrt naj bi predvideval razvoj goriškega mesta v smeri Majence in torej približevanja Tržiču, na severu pa naj bi se goriško mesto združilo z Novo Gorico, kjer naj bi — v okviru politike «mostu» z Jugoslavijo — odprli mejni prehod v Ulici sv. Gabrijela.

Uvesti bi treba vinkulacijo zazidalnih površin v središču mesta, kjer ima danes špekulacija prosto pot.

Na ta način bi Štandrež lahko rešili.

Zakaj se goriška SDZ ne strinja s temi stališči? Zakaj se širokousti in skuša še naprej zavajati prebivalce Štandreža?

Odgovor na to vprašanje je: Zato, ker je prijateljica Krščanske demokracije. In Krščanska demokracija ščiti špekulante. Vsi skupaj si podajajo roke na škodo Štandreža in slovenske narodnostne skupnosti, ki bo tudi v tem primeru, kot vselej, oškodovana.

I. C.

Glasujte proti DC in njenim zaveznikom, glasujte za učinkovito zaščito Slovencev v Italiji!

Glasujte za komuniste!

Deželni svetovalci PSI so zagovarjali stališča DC

Socialiste smo že kritizirali in jih kritiziramo tudi danes zaradi zadržanja njihovih predstavnikov v deželnem svetu. Rekli smo, da so deželni svetovalci PSI, ko je šlo za izbiro med stališči vseh komponent slovenske narodnostne skupnosti in stališči DC, optirali za slednja. Omenili smo zadeve o gorskih skupnostih, deželnem urbanističnem na-

stališče, ki je povsem nasprotno stališču demokristjanov in deželne vlade. Odobrene so bile resolucije raznih organizacij in sklicani so bili razni posveti. Komunisti, socialisti, Slovenci katerega koli prepričanja so nasprotovali predlogom DC in deželne vlade. Toda v deželnem svetu so predstavniki PSI vseeno glasovali za predloge deželne vlade.

Protislovja med številnimi tovariši socialisti na bazi in predstavniki iste stranke v deželnem svetu so očitna. Levi center je bil pravcata kletka. V njem je prevladovala logika oblasti, prevladovali so interesi DC. Zavezniki demokristjanov so bili v podrejenem položaju. Socialisti so trdili, da bodo s svojim sodelovanjem z DC pogojevali demokristjane, toda naposled so se znašli v podrejenem položaju.

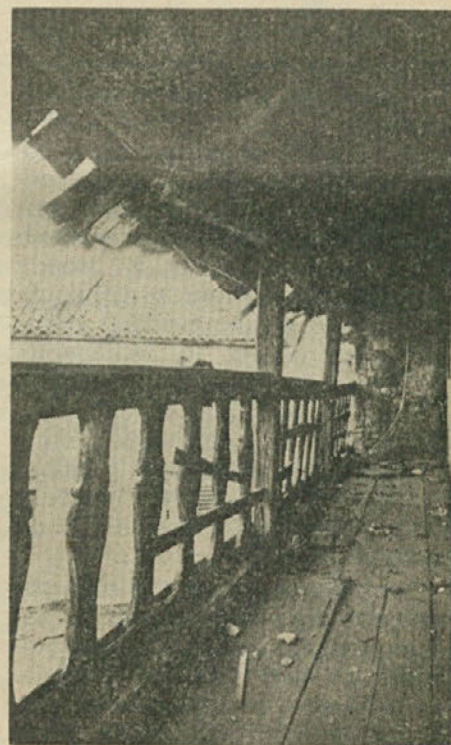
Da so bile naše kritike tovarišem socialistom upravičene in ne zlonamerne so potrdile tudi izjave samega socialističnega predstavnika na nedavnem srečanju s predstavniki SKGZ. Te izjave so bile objavljene v tisku. Socialistični predstavnik je delovanje deželne vlade ocenil pozitivno. Skušal je opravičevati nekatera stališča svoje stranke. Rekel je namreč, da stranka, ki sodeluje v upravi, ne more predložiti lastnih zakonskih osnutkov in da kvečjemu lahko zahteva določene spremembe pri ukrepih, a vedno v okviru političnega sporazuma o sodelovanju.

Na ta način postaja še bolj jasno, da je bil levi center ovira pri

Slovenci so nasprotovali Belcijevim «rezervatom», tovariši socialisti pa so glasovali zanje.

črtu in načrtu za gospodarski razvoj. O teh vprašanjih, predvsem o prvih dveh, so Slovenci zagovarjali

Belcijevi «rezervati»

reševanju določenih problemov; da je bila formula, ki je vezala roke. Iz tega izhaja, da je bilo reševanje določenih problemov Slovencev, da je bila splošna demokratična prenovitev in gospodarski razvoj dežele zgolj stvar formule.

Rekli smo in to ponavljamo: treba je odpraviti levi center, ustvariti nove odnose med demokratičnimi političnimi silami, odpraviti diskriminacijo ter zagotoviti italijanskemu in slovenskemu prebivalstvu udeležbo pri izbirah dežele.

Če bi, namesto, da so se pokoravali formuli logike, poslušali glas prizadetega prebivalstva (slovenske narodnosti še posebej), bi bili drugačni deželni zakoni o gorskih skupnostih, o urbanistiki in gospodarskem razvoju; drugačni od tistih, ki so jih vsilili demokristjani, levi center in tudi PSI. Deželna vlada ni poslušala predlogov številnih občinskih uprav, sindikatov, kmečkih organizacij, ni poslušala predlogov Slovencev. Zato, nasprotno od predstavnika PSI, negativno ocenjujemo dejavnost deželne uprave in se borimo za popolno prenovitev dežele, ki naj končno pristopi k reševanju vprašanj Slovencev v okviru nove državne in deželne politike.

Deželna uprava skopo odmerja podporo slovenskim kulturnim društvom in ustanovam.

Sodimo dejstva . . .

Nobenega ukrepa proti druginji

Druginja čedalje narašča. Tudi uvedba davka IVA je k temu pripomogla. Zaradi tega so v prvi vrsti prizadeti ljudski sloji, delavci, upokojenci, obrtniki, mali trgovci in gostinci. Sedanja vlada desnega centra ni sprejela nobenega ukrepa za zajezitev naraščanja cen osnovnih življenjskih potrebščin; ni stopila na prste špekulantom in monopolistom, ki nemoteno navijajo cene. Vlada Andreottija in Malagodijski štiti interese privilegiranih krogov na škodo ljudskih množic, delavcev, upokojencev in siromašnih slojev.

Razvrednotene so bile pridobitve sindikalnih bojev. Npr. 1000 lir iz leta 1972 velja danes le 700 do 750 lir.

Vzporedno s predmeti široke potrošnje, v prvi vrsti hrane, se nenehno dvigajo tudi cene tekstila, obutve, pa tudi elektrike in plina. Tudi stanarina se blazno dviga. Dogaja se, da mora delavec delati od 9 do 10 dni samo za to, da plača najemnino.

Toda kaj se skriva za druginjo? Med drugim tudi mehanizem, ki temelji na špekulacijah in parazitstvu. Špekulanti npr. uničujejo na stotine ton sadja za to, da lahko navijajo cene na tržišču, da kopicijo svoje umazane dobičke.

Tako ni mogoče iti naprej. Potrebne, nujno potrebne so reforme. Toda sedanji vladajoči krogi se upirajo reformam. Vlada desnega centra ni sprejela niti najmanjšega ukrepa, ki je potreben za pristopitev k reformam. Zato pravimo, da je nujno potrebno zrušiti to vlado. Izsiliti je treba demokratični preokret. Tudi deželne volitve lahko k temu pripomorejo. Predvsem je potrebno, da se okrepi levica, v prvi vrsti komunistična partija.

Druginja čedalje narašča. Uvedba davka IVA je pospešila že itak blazno dviganje cen. Vlada ni sprejela nobenega ukrepa za zajezitev te blazne tekme. Monopolisti, špekulanti in grosisti imajo pristo pot. Vse to na škodo potrošnikov. Pri vsem tem so najbolj prizadeti ljudski sloji, delavci in upokojenci. Razvrednotene so bile pridobitve sindikalnih bojev.

Komunisti predlagajo:

- ukinitvev davka na predmete široke potrošnje,
- znižanje davka na plin in elektriko, tekstilne izdelke in obutev,
- znižanje obdavčenja gostinskih in drugih obratov.

Zakon o davku IVA je treba spremeniti, kajti ta davek, tak kot je danes, najbolj oškoduje siromašne sloje, delavce, upokojence, obrtnike, gostince, profesioniste in kmetovalce.

Tudi zato je potreben eroten boj proti sedanji vladi, ki štiti privilegirane skupine.

Komunistična partija, četudi je v opoziciji, je sila, ki nekaj pomeni; še več, mnogo več bo pomenila, če bo izšla iz sedanjih volitev okrepljena, zmagovita.

Tudi v deželi Furlaniji-Juljski krajini mora priti do preokreta. Levi center, tak kot je bil doslej, je propadel; ni znal vladati, niti ni bil sposoben, da bi vodil modro politiko v korist dežele in njenih prebivalcev. Milijarde so deponirane v bankah, čeprav krajevne uprave ne morejo naprej in so z leta v leto v hujših škripcih.

V deželah, kjer so na vladi sile levice, npr. v Emiliji, Toskani in Umbriji, ni ostaja kapital v bankah. Tamkajšnje deželne uprave so ga investirale. Izboljšana je bila so-

cialna služba. Zato ljudske množice v omenjenih deželah manj občutijo druginjo, saj se npr. prevozi niso podražili, študirajoča mladina dobiva potrebne učbenike brezplačno. Tamkajšnje deželne uprave pospešujejo zadružništvo in danes zadrugne lahko učinkovito posegajo na tržišču. Vsega tega v naši deželi ni. Tamkajšnja dosedanja deželna vlada levega centra je — tako kot osrednja vsedržavna vlada desnega centra — štitala interese privilegirancev, pospeševala dejavnost monopolistov, magnatov in špekulantov.

Zato naj ji volivci odgovorijo. Najbolj učinkovito ji bodo odgovorili s tem, da bodo glasovali za komuniste!

Milijarde v blagajnah zdravniška služba neurejena

Število nezgod na delu — in tudi smrtnih primerov — raste. Razmere v tovarnah in na drugih deloviščih se slabšajo tudi zaradi ritma dela in obremenjenosti. Poklicne bolezni se množijo. Toda zdravniška služba je neurejena. Milijarde lir se stekajo v razne blagajne. Vlada uvaja neke vrste «reformo», ki bo obdarila predvsem razne bolniške blagajne. Govori se o nadaljnjih milijardah, od katerih pa zavarovanci ne bodo imeli koristi. Gre za pravcato protireformo zdravniške službe; za protireformo, ki bo koristila farmacevtski industriji, špekulantom, parazitstvu.

Neštete so pritožbe zavarovancev, nešteti so protesti. Toda odgovorni imajo gluba ušesa.

Spomnimo se samo tega, kako se odvija zdravniška oskrba pri bol-

niški blagajni INAM. Kaj se npr. zgodi, ko zavarovanec zboli, potrebuje zdravnika in zdravila. Najprej se mora obrniti do «osebnega» zdravnika, ki si ga je sam izdral. Ta ga napoti na INAM, kjer določijo datun pregleda, nato se mora postaviti v vrsto in potrpežljivo čakati. Končno pride do pregleda, do predpisa diagnoze. Toda če je bolezen hujša in se je treba zdraviti v bolnišnici, tedaj se postopek še bolj zaplete. Samo za nujne primere je postopek enostavnejši.

Kakšne so razmere v nekaterih bolnišnicah vsi vedo. Med temi je na prvem mestu glavna bolnišnica v Trstu.

Nova bolnišnica v Trstu je nujno potrebna. Toda gradnja posloja na Katinari zelo počasi napreduje.

V devetih letih obstoja deželne

uprave je bilo zelo zelo malo storjeno na področju zdravstva. Klasificirali so bolnišnice: glavni bolnišnici v Trstu in Vidmu sta postali «deželni», tema dvema so dodelili še štiri «splošne» bolnišnice, med katerimi je tudi goriška. Pač pa so bila nakazana sredstva v podporo zasebnim zdravstvenim domovom.

Z vsem tem se deželna uprava v resnici ne more ponašati. Sicer obstoječe stanje potrjuje, kako je področje zdravstvene službe zanemarjeno; potrjuje, kako je deželna uprava levega centra v vseh devetih letih njenega obstoja nesmotrno trosila denar. Nujno je, da se kaosu naredi konec. Da pa se bo to čimprej zgodilo lahko pripomorejo državljani s svojim glasom na volitvah.

Razvrednotene pridobitve upokoјencev

17. junija bomo šli na volišča, da izvolimo nov deželni svet. Pravilno in potrebno je, da se tudi upokoјenci seznanijo s tem, kaj je bilo v devetih letih storjeno v naši deželi.

Demokristjani in njihovi zavezniki so imeli dovolj časa na razpolago za to, da bi se zavzeli za upokoјence. Toda niso imeli potrebne politične volje, da bi to storili. Po drugi strani pa se ne morejo izgovarjati, da ni bilo na razpolago potrebnih sredstev. Sredstva so, in mnogo jih je, a so neizkoriščena, shranjena v bankah.

Vprašajmo se, kaj se je spremenilo v teh devetih letih; vprašajmo

se če so se življenjske razmere upokoјencev in onemoglih izboljšale ali poslabšale. Vprašajmo se, kaj bi deželna vlada lahko storila in kaj bi morala storiti.

Mi komunisti menimo, da bi lahko storila in bi morala storiti marsikaj. Predložili smo več predlogov. Toda proti upokoјencem in proti onemoglim se je ustvarilo pravcato zavezništvo med reakcionarno politiko sredinsko desničarske osrednje vlade in deželne leve sredine.

Izboljšanja, ki smo jih priborili po dolgih in trdih bojih so že dejansko razvrednotena, saj se je povečala draginja. Še vedno pa so

odprta pereča vprašanja stanovanj, socialne službe, ki bi lahko omogočila udobnejše življenje tudi upokoјencem in onemoglim.

Sedaj je potrebno, da se združeni borimo:

— za avtomatično prilagoditev pokojnin retribucijskim poviškom, za povišanje najnižjih pokojnim na višino 1/3 povprečne mezde, zato, da bi najnižje pokojnine ne bile nižje od 40.000 lir;

— za uveljavitev zahteve, naj bi pokojninska doba začela veljati pri 55 letu starosti;

— za raztegnitev ugodnosti, ki jih imajo uslužbenci javnih ustanov tudi na bivše borce NOB.

... 17. junija glasujmo učinkovito

Glas za KPI je učinkovit glas

Pisma uredništvu

Nabrežinci potrebujejo trdno upravo

V zadnjem glasilu izkrivljene «Besede SS» smo izvedeli, da gre v Nabrežini za «slovenskega župana». Mi bi bolj preprosto, rekli, da gre za vse domače prebivalstvo nabrežinske občine, in ne za stolček župana.

Vemo, da je župan LSS odstopil. Govori se, da so poleg «uradnih zdravstvenih razlogov» bili tudi drugi, politični. Spor med različnimi strujami demokristjanov, naprimer, ki — kot znano — bistveno vpliva na razvoj slovenske manjšine.

Ljudje, domačini se bridko spominjajo, kako so liparji razdrli enotnost slovenskih in naprednih uprav in ubrali pot podrejanja demokristjanom in njihovim interesom. In vemo, kako se je demokristjanska stranka pojavila v Nabrežini...

Nabrežinci potrebujejo trdno upravo, v kateri naj bodo predstavniki vseh naprednih sil, Slovenci in Italijani, komunisti, socialisti, katoličani; potrebujejo tako upravo, ki bo preklicala Legišovo dovoljenje za gradnjo naftovodov po nabrežinskem Krasu!

(Sledi podpis)

Razmere v Nabrežini so se nekoliko spremenile. Župan Legiša je umaknil ostavko. Vendar pa je uprava ostala nespremenjena. Občani so upravičeno nezadovoljni.

Uredništvo

Zakaj ne deluje odbor za otroške vrtce ONAIRC?

Prejeli smo dopis v zvezi z različnimi vprašanji slovenskih otroških vrtcev. Iz tega dopisa povzemamo naslednje:

Ob začetku letošnjega šolskega leta se je dosti govorilo, razpravljalo in pisalo o slovenskih otroških vrtcih na Tržaškem. Razlogov za to veliko zanimanje je bilo kar precej.

Na prvem mestu naj omenimo porast vpisanih otrok v slovenske vrtce, kar je navdse pomembno in razveseljivo, saj dokazuje, da smo Slovenci še vedno narodno zavedni. Lahko pa pripomnimo še to, da se je število vpisanih med letom še povečalo.

Dosti se je pisalo o občinskih odborih, ki naj bi bili v vsaki občini, kjer ima ustanova ONAIRC svoje vrtce. V te odbore so imenovani ali izvoljeni predstavniki občinske uprave, učnega osebja in zastopniki staršev. Medtem ko so v okoljskih občinah ti odbori že ustanovljeni in več ali manj tudi delujejo, ni istotako za tržaško občino. Učno osebje je tu sicer že izvolilo svoji dve predstavnici, kar so napravili tudi starši. (Naj pripomnimo še to, da je ena učiteljica med letom podala ostavko, torej preden je odbor začel delovati). Še vedno pa pričakujemo, da bo tudi tržaška občina imenovala svoje predstavnike v odbor otroških vrtcev.

O tem imenovanju je bilo že precej govora in že večkrat bi moralo biti vpisano na dnevni red seje občinskega sveta. Toda konkretno ni bilo še nič storjeno. Upamo, da bo v bodoče boljše. Pričakujemo tudi, da bi bil vsaj eden od treh predstavnikov tržaške občine v odboru za otroške vrtce - Slovenec.

Zelo važno je vprašanje vpisa tistih otrok v slovenske otroške vrtce, ki ne znajo slovensčine. Marsikdo bi mislil, da se triletni otrok tako ali drugače privadi tuj jezika, ki ga ne pozna, češ, saj se v otroških vrtcih samo igrajo. Toda tako mišljenje je popolnoma zgrešeno. Vedeti moramo, da se otroci v vrtcih tudi nekaj naučijo. Bodisi lepega vedenja, bodisi osnovne državljanske vzgoje in spoštovanja do učiteljev in do sošolcev, obogatijo si svoj besedni zaklad, naučijo se

pesmice, deklamacije in igrice, napravijo razna ročna dela itd.

In ves ta pouk v slovenskih otroških vrtcih se vrši v slovensčini.

Tega se morajo zavedati vsi Slovenci, pa tudi tisti starši, ki vpišejo svoje otroke v slovenske vrtce šele takrat, ko so na italijanskih vrtcih kratkoma zavrženi zaradi pomanjkanja prostora.

O tem problemu smo se pozanimali na tržaški občini in pri pokrajinskem ravnateljstvu ustanove ONAIRC. Na obeh omenjenih mestih je bilo poudarjeno načelo, naj obiskuje slovenske otroške vrtce samo slovenski otroci. Mislimo, da takih izjav ni potrebno komentirati, pričakujemo pa začetek prihodnjega šolskega leta in predvsem jasna navodila osebju že ob vpisovanju za novo šolsko leto.

Tovariši iz Gabrovca se zahvaljujejo

Odbor za postavitev spomenika padlim v NOB iz Gabrovca se toplo zahvaljuje vsem političnim kulturnim, borčevskim in upravnim organizacijam v zgoniški občini ter vsem ki so prispevali svoj delež ter sodelovali, da je svečanost ob odkritju spomenika v naši vasi lepo uspela. Posebna zahvala gre pevskemu zboru V. Mirk, pevskemu zboru Rdeča zvezda, godbenemu društvu s Proseka, članom SSG, učiteljem in učencem ter Aldu Colji in Lučku Kralju za njuno delo.

Še posebej se zahvaljujemo za vence, ki so jih dali: občina Zgonik, zveza partizanov za občino Zgonik, Antifašistični odbor občine Zgonik, PD Rdeča zvezda, ŠK Kras, sekcija KPI - Zgonik, zveza partizanov - Repentabor, sekcija KPI - Prosek - Kontovel, pevski zbor «V. Mirk», Slovenska skupnost - Zgonik ŠD Primorje, ŠD Olimpija, zveza partizanov Kontovel, partizani s Proseka, SKGZ, združenje ANPI-Nabrežina, zveza partizanov Opčine, zveza partizanov - Križ, društvena gostilna - Gabrovca, zveza partizanov - Bazovica, vaščani iz Padrič, vaščani iz Zgonika - Koludrovice, vaščani iz Saleža - Bajte, vaščani iz Samoroc in Brišč, vaščani iz Repniča - Zagradca, vaščani iz Briščkov - Postaje, vaščani iz Devinišine ter vaščani iz Gabrovca.

Prošnja Društva staršev iz Repentabra

Osnovna šola na Repentabru bo v kratkem praznovala 100-letnico svojega obstoja in bo ob tej priliko šola poimenovana po velikem slovenskem in še posebej primorskem pesniku Alojzu Gradniku.

Ob tej priložnosti bodo v šolskem splotju odkrili tudi kip tega priljubljenega umetnika slovenske besede, ki bo spominjal sedanji in doboči mladi rod na njegove zasluge.

Ker je postavitev kipa povezana s precejšnjimi stroški, se obrača odbor Društva staršev otrok osnovne šole na Repentabru na vse občane in na ustale dobrotnike, da bo svojih močeh pomagajo uresničiti to zamisel.

Združenje staršev

Letošnji «partnerji» v Dolini. Skupina bralcev je prosila naj objavimo sliko.

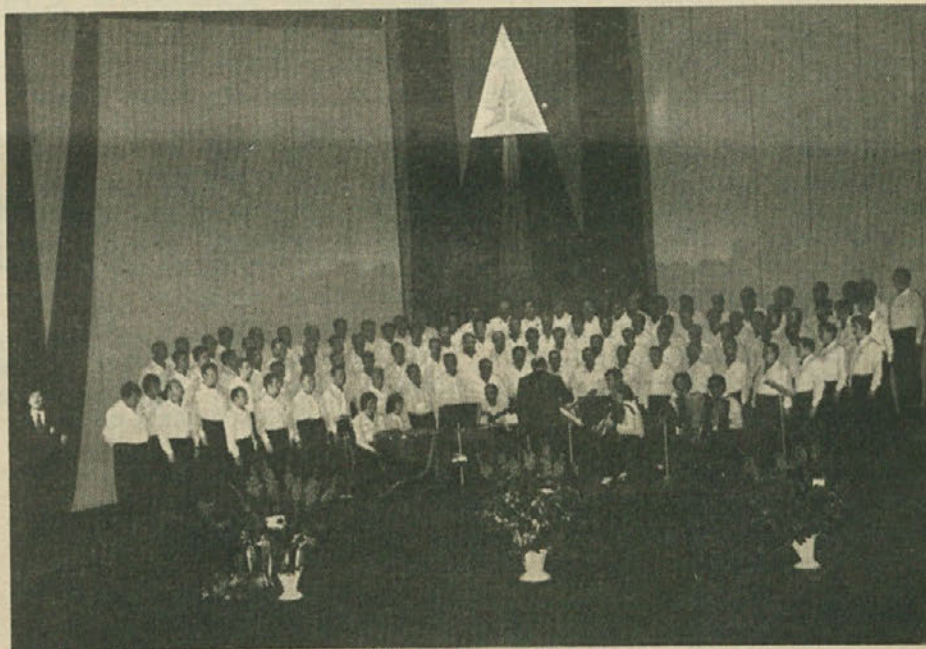
Tržaški partizanski pevski zbor se je predstavil

Partizanska pesem je kot vedno navdušila številne poslušalce

2. junija 1973 — na praznik italijanske republike — se je Tržaški partizanski pevski zbor predstavil ljubiteljem partizanske pesmi. Kulturni dom v Trstu je bil do zadnjega kotička zaseden. «Partizanski miting» je bila edinstvena manifestacija v tem kulturnem hramu. In kdor je bil prisoten se bo tega izrednega dogodka vselej rad spominjal. Še enkrat se je izkazalo, kako je partizanska pesem priljubljena, kako ogreva srca poslušalcev, stranka, kako je še vedno aktualna. Videli smo stare borce in aktiviste NOB, ki so si brisali solze. Ganjeni so bili. Videli smo mnogo, mnogo mladine, ki je pozorno sledila programu in skušala dojemati to, kar so njih očetje in matere doživljali že pred mnogimi leti.

Tržaški partizanski pevski zbor je prestal svojo prvo preizkušnjo. Prestal jo je uspešno. To so potrdili tudi sproščeni, gromoviti aplavzi že med samim izvajanjem sporeda; aplavzi, ki so sicer nekoliko motili izvajanje in pozorne poslušalce prikrajšali. Toda kdo bi mogel to zameriti, kdo bi mogel zaustaviti val navdušenja?

Celotna prireditev je bila zares slovesna. Odrska oprema po zamisli slikarja Jožeta Cesarja je bila posrečena. Prav tako tudi celoten

program. Gledališki igralec Julij Guštin je prepričljivo, doživeto, posrečeno podajal vezni tekst in publiko že vnaprej pripravil na vsako pesem. Dirigent Oskar Kjuder, duša zbora, ki si je zamislil program, je dal vse, kar zmora človek dati za to, da je zbor uspel, da je «partizanski miting» dosegel pravi cilj.

Prvi del sporeda je obsegal naslednje pesmi: Srečko Kosovel: Kličem vas (recitacija), Radovan Gobec: Pesem XIV. divizije, vietnamska partizanska pesem «Ptički v gozdu» (v priredbi Oskarja Kjudra, prevod Silve Guštinove) stara puntarska pesem v Simonitijevi priredbi: Le vkup uboga gmajna, tržaška ljudska v Pertotovi priredbi: Peščalka, pesem italijanskih partizanov v priredbi Casagrandeja: Tu camminerai, ruska ponarodela: Pesem, Slovenci kremeniti (po spominu Saše Grudna in v priredbi Oskarja Kjudra) in Hej tovariši Marjana Kozine.

Drugi del sporeda: Adamičeva Zdravica, španska borbena: Rum-

bala, ruska partizanska: Poljuško polje, makedonska: Bolen mi leži, stara revolucionarna v Simonitijevi priredbi: Bratje le k soncu svobodi, Pirnikova: Smrt v Brdih (ki je posvečena spominu revolucionarja Jožeta Srebrniča), in na koncu še znana. Na juriš, ki jo je priredil Karel Pahor. Nekatere pesmi je zbor podajal ob spremljavi instrumentalnega ansambla.

«S pesmijo je naš človek, tudi takrat, ko je začel doživljati svoje najhujše, pa tudi najpomembnejše dni — tako je zapisano v programskem biltenu — izpovedal svoja velika hotenja. Ko je prejel za orožje, je svoj upor proti nasilju izrazil tudi s pesmijo, z borbeno partizansko pesmijo. Z njo je pozival k orožju vse poštene rodoljube, z njo je spodbujal in bodril v najhujših preizkušnjah, vriskal v zmagah, jokal ob smrti tovarišev. Borbena pesem je takrat pomagala živeti in krepiti vero v zmago ter prenašati trpljenje in izgube... Dolžnost nas vseh je, da pesem, ki je pognala kot bogato steblo iz korenin delavskega gibanja, da pesem, ki je prišla k nam kot dediščina velikega Oktobra, prenašamo iz roda v rod... To je ena izmed nalog Tržaškega partizanskega zbora...».

Že na prvem nastopu je Tržaški partizanski pevski zbor pokazal, da dela resno in zavzeto.

Tržaškemu partizanskemu pevskemu zboru iskreno čestitamo in mu želimo mnogo uspehov!

D E L O

Devin - Nabrežina

Politična kriza hromi dejavnost občinske uprave

Po nekaj mesecev trajajočem premoru se je prejšnji teden končno sestal devinsko-nabrežinski občinski svet. Redna seja je bila sklicana z namenom, da se obravnava nekateri neodločljivi točke dnevnega reda, ki je bil odložen na jesenskem zasedanju. Pripomniti želimo, da bi moral biti že sestavljen in v razpravi dnevni red spomladanske seje! Politična kriza je sicer ohromela vso občinsko dejavnost, kar je imelo za posledico, da se niso redno vršile seje raznih komisij, ožjega odbora in niti občinskega sveta. Seveda je ta pasivnost prizadejala veliko škodo občanom, ki so zaman čakali na rešitev premnogih vprašanj.

Nedavni odstop župana in potem njegovo «skesanje» oziroma ponovna umaknitev ostavke ni odpravila globokih protislovij, ki že dolgo tarejo občinsko večino. Občinska vprašanja (razna javna dela, zdravstvena služba, javni prevozi, itd.) ostajajo še vedno nerešena. Zgleda, da umaknitev županovega odstopa predstavlja predvsem volilno potezo. Občinski upravitelji (DC, PSI in SS) se hočejo z umaknitvijo županovega odstopa izogniti sodbi

Na zadnji seji so bile na novo izvoljene nekateri občinske komisije. Omenimo naj komisijo za nadzorstvo nad otroškimi vrtci ustanove ONAIRC ter izvolitev treh članov v pokrajinsko komisijo za gospodinsko osebie. Izvoljeni so bili tudi nekateri člani v zameno onih, ki so odstopili iz volilne koline (čemu toliko odstopov? - mislite in občinske podporne ustanovarnari pravilo, da «ko se ladja potaplja miši bežijo» op. ured.).

Ob sklepanju za razpis natečaja za sprejem v službo treh bolničark ie prišlo med našimi tovariši in ožjim odborom do polemike. Tovariš Markovic je predlagal, naj bi zahtevali od bolničark, ki bodo sprejete, tudi znanje slovenščine.

Obenem se je pritožil proti zanamarianju občinske zdravniške službe. V tej zvezi je očital upravi, da ni poskrbela niti za cepljenje otrok, kot to izrecno velewa zakon. Tov. Škerk je dodal, da je občinska upra-

va, svojčas, zamudila rok za cepljenje proti poliomielitisu zaradi česar so prizadeti otroci izpostavljeni obolenosti in tudi gmotna škoda je precejšnja.

Pred zaključkom se je župan poročal o nujnosti odobritve posebnega pravilnika v zvezi z obveznostmi, ki jih bodo morali prevzeti lastniki in ustanove, graditelji večjih urbanističnih kompleksov.

Na začetku se je to. Škerk vprašal župana, če odgovarja resnici vest, da je občinski odbor že pristal na izstavitev dovoljenja za postavitve novega naftovoda. Župan je odgovoril pritrdilo ter dejal, da bo občinski svet na bodoči seji ta sklep potrdil ali zavrnil. Mnenja smo, da bi ožji odbor ne smel jemati tako važnih in za tržaško gospodarstvo usodnih odgovornosti. Upati je, da bo to veliko napako, ali prenačljenost ožjega odbora, če jo lahko tako imenujemo, občinski svet popravil.

Proti krčenju programov tržaške radijske postaje

Italijanska radiotelevizija je začela «varčevati». Okrnjeni so bili nekateri programi. «Varčevanje» je zajelo tudi tržaško radijsko postajo. Obžalovanja vredno je dejstvo, da so bili skrajšani predvsem kulturni programi. Razumljivo je, da je to povzročilo nezadovoljstvo v slovenski javnosti.

Poslanec Albin Škerk je poslal predsedniku vlade in ministru za telekomunikacije poslansko vprašanje, v katerem ju vprašuje, če jima je znano, da je RAI, ki upravlja tudi Radio Trst A, sklenila ukiniti rubriko «Umetnost, književnost in prireditve» ter skrajšati za 10 odstotov proračun tržaške sekcije RAI.

Sožalje

Sekcija KPI v Devinu izraža iskreno sožalje družini Legiša iz Medjevasi šte. 5, ki je bila hudo prizadeta zaradi tragične smrti sina Fulvia. Sožalje izraža tudi uredništvo «DELA».

V nadaljevanju svojega poslanskega vprašanja je rečeno, da gre za krčenje, ki škoduje slovenski manjšini v deželi Furlaniji-Juljski krajini, kar je povsem upravičeno izzvalo ogorčenje in užaljenost med slovenskim prebivalstvom.

Radijsko ustanovo bi morali demokratizirati in kakovostno obogatiti oddaje. To zahtevajo Slovenci, obenem pa se zavzemajo tudi za uvedbo deželne televizijske oddaje v slovenskem jeziku.

Toda, namesto, da bi zadostili pričakovanjem slovenskega prebivalstva, tako je dalje poudarjeno v poslanskem vprašanju, se je zgodilo nasprotno, ukinjena je bila ena izmed važnih oddaj, obenem pa smo priča krčenju proračuna, ki je itak skrajno omejen.

Zato vprašujemo, pravi nadalje poslansko vprašanje, predsednika vlade in ministra za pošto in telekomunikacije, ali se jima ne zdi primeren nujen poseg, upoštevajoč tudi, da gre za vprašanja narodne manjšine, ki jo je treba zaščititi.

Poslansko vprašanje poslanca Albina Škerka so podpisali tudi naslednji poslanci KPI: Mario Lizzero, Carlo Galluzzi in Enzo Menichino.

Čestitke

Tovarišica Slava Čebulec - Katra z Opčin bo v soboto, 16. t.m. slavila svoj življenjski praznik. Tržaška federacija in openska sekcija KPI ji pošiljata iskrene čestitke. Čestitkam se pridružuje tudi DELO.

Poročila sta se Vedrana Trampuž in Vasja Pertot. Sekcija KPI v Nabrežini jima čestita in želi mnogo srečo. Želji nabrežinskih tovarišev se pridružuje tudi uredništvo našega lista.

PRISPEVEK ZA «DELO»

Tovariš Albin Pertot iz Nabrežine je ob priliki poroke svojega sina Vasje prispeval 3.000 lir za «DELO». Iskrena hvala.

RAZSTAVA V OBČINSKI GALERIJ V TRSTU

Slikar Avrelj Lukežič razstavlja svoja dela v občinski galeriji v Trstu. Razstava bo odprta do 21. t.m.

DELO

glasilo KPI za slov. narod. manjšino
Direktor Marija Bernetič
Ureja uredniški odbor
Odgovorni urednik:
Anton Mirko Kapelj
Uredništvo in uprava: Trst, Ul. Capitolina, 3 - telef. 744-046 - 744-047
Dopisništvo v Gorici: Ul. Locchi, 2
Letna naročnina 1.000 lir
Poštni tekoči račun: Tst 11/7000
Tisk: Tiskarna Riva, Trst, Ul. Torrebianca 12.